

Cultură și artă

ADRIAN PINTEA:

„Teatrul este o iluzie”

- Am auzit și opinia că dvs., Adrian Pinte, ați avea structură de medic. Ce spuneți de asta?

- Și eu cred. De fapt, visul meu a fost să devin medic. Nu știu de ce nu s-a întâmplat așa, probabil că nu trebuia să se întâmple. Dar, de dorit mi-am dorit.

- Ați dat la Medicină?

- Nu, n-am ajuns, pentru că lucrurile s-au precipitat foarte tare și m-am trezit, așa, brusc, într-o lume pe care târziu am învățat s-o iubesc.

Foarte târziu. Am refuzat-o multă vreme, pentru că are și ea legile ei și nu poți trăi într-un mediu sau cu ceva să nu iubești. E imposibil. Dar, până înveți să iubești, durează. Cred că am gândire de medic și cred că domeniile care m-ar fi preocupat foarte mult ar fi fost psihologia, neurologia, psihiatria, dar acestea le întâlnesc, pentru că sunt preocupări pe care actorii le au când își construiesc personajele. Deci, undeva, foarte departe, există un punct comun între medici și artiști, pentru că ceea ce fac artiștii în final este tot un fel de terapeutică. Recuperare, asta mi-ar fi plăcut să fac: recuperare după șocuri emoționale, după traume. Adică, după ce omul cade (cum toți cădem) într-o groapă, psihologic, după o mare durere sau o mare pierdere, să-l scoți să iasă din nou la lumină, să-l înveți din nou cu viața. Pentru că, crede-mă, Ioana, toți spectatorii care vin aici, cu excepția criticilor care se fofilează îngrozitor de repede (nu toți, dar majoritatea, să-mi fie iertat, pentru că se pierd în informația despre teatru și uită emoția teatrului), sunt niște oameni, niște suflete care vor să asculte o poveste. Păi, asta nu e tratament? Să-l scoți pe om din mizeria de zi cu zi, care-l banalizează, și-l vulgarizează, și-l chinuie, și să-l transporte în altă parte, în care, pentru un timp, își poate exercita calitățile pe care, altfel, și le înăbușă aproape cu bună știință, îl împiedică să existe...

- Dar publicul care, în permanență, vine la teatru și devine dependent de el?

- Cei care devin dependenți de teatru? Aici e un pericol! Pentru că teatrul este o iluzie. Trebuie să recunoaștem asta, de la început. E o mare impostură toată povestea cu actorii care intră în personaj și nu mai pot ieși din el, sau publicul care devine fan al cutărui actor sau al cutărei actrițe, acestea sunt psihoze, cazuri. În mod normal, iluzia se termină, povestea se termină cu... „Și ei au trăit fericiți, și-am încălecat pe-o șă...”. Ne întoarcem la viața cea de toate zilele.

Îmbogățirea se întâmplă pe un plan mult mai subtil. Este o reîncărcare cu energie, o reconectare la niște surse pe care, în mod normal, ziua le ignorăm, le dăm uitării. Reîncărcarea bateriilor cu un pic de sensibilitate, cu un pic de emoție necontrolată, cu un pic de scăpare de centura banalului cotidian, care câteodată e greu de dus. Se schimbă energiile între actor și public, dacă e de bine – este splendid pentru toți, dacă e de rău – trebuie luptat, se întâmplă, viața cu un ritm mai repede și cu un alt timp. Asta nu se întâmplă în film. Acolo e un singur partener. Filmul se joacă pe el însuși. El e mort. Tu-l crezi, cu emoțiile tale, cu ce ai în tine, din ce vezi. Energiile funcționează direct și de aceea există public talentat și mai puțin talentat, mai receptiv și mai puțin receptiv, nu-i vina nimănui, fiecare cum e. Este un noroc, toate se leagă spre bine, și atunci apar niște legături absolut magice între artiștii de pe scenă și public.

Iunie 1998

IOANA FLOREA

(Fragment din interviul publicat în volumul „Colivia de vise”, Ed. Tipomur, 2000)

Mircea Rusu Band realizând o extrem de interesantă și cuce-ritoare schimbare de „look” a creației sale, muzica și frumosul său glas conferind o nouă lumină unor excepționale versuri din lirica mai puțin cunoscută a unor poeți precum Zaharia Stancu,

Adrian Păușescu, Vasile Voiculescu, Cristian Popescu, ori din propria poezie, de foarte bună calitate, care s-ar cuveni cuprinsă și într-un volum. (M.C.)

Pagină realizată de MARIANA CRISTESCU

Criticul și scriitorul Matei Călinescu s-a stins din viață

Matei Călinescu a părăsit România în 1973, după apariția mai multor titluri de critică literară și a romanului „Opiniile lui Zacharias Lichte”, distins cu premiul pentru proză al Uniunii Scriitorilor din România (1969). În Statele Unite, ca profesor la prestigioasa Indiana University, a publicat lucrarea care l-a consacrat în spațiul academic, „Five Faces of Modernity: Modernism, Avant-Garde, Decadence, Kitsch, Postmodernism” (1987). În 1988, își desăvârșește opera legată de postmodernism, împreună cu un alt teoretician foarte cunoscut, D.W. Fokkema, în „Exploring Postmodernism”. În românește, a scris, printre altele, „Despre Ioan P. Culianu și Mircea Eliade. Amintiri, lecturi, reflecții” (Marele Premiu al ASPRO, 2002), „A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii” (Premiul AER pentru științe umane 2003) și, împreună cu Ion Vianu, „Amintiri în dialog”. Una dintre ultimele sale cărți este un text biografic, care spune povestea fiului său, mort în urma unei crize severe de epilepsie, în 2003. Dincolo de narațiune și de stilul literar care amintește de „Opiniile lui Zacharias Lichte”, „Portretul lui M” este o carte soteriologică, pentru că tatăl reușește, prin talentul scriitorului, să accepte moartea: „N-am numărat zilele, dar întâmplarea a făcut ca, în cea de-a patruzecoa, să mă simt împăcat cu durerea mea, înșeninat în tristețe”. Aportul lui Călinescu nu este, însă, doar unul literar, pentru că autorul reușește să aducă în registrul literaturii informații extrem de riguroase asupra unei boli relativ recent descoperite, autismul, adeseori ignorat, netratat, și care-i marginalizează pe cei bolnavi. Cartea s-a născut din fragmente, publicate mai întâi în „Revista 22”, care au vorbit pentru prima oară în spațiul cultural românesc despre cât de profunde pot fi formele de iubire părintească, mai ales atunci când copilul suferă de autism. Volumul a fost distins cu premiul ASPRO la secțiunea roman/ memorii/ jurnal/ corespondență, în cadrul Târgului Internațional de Carte Bookarest 2004. (9 MA News)

PAX MAGNA

Eu cred că veșnicia s-a născut la sat.
Aici e-atâta liniște în jur
Iar cerul nopții pare mai înalt
În întunericul adânc și pur.

Mă-ntorc spre zi cu meșterii grăbiți
Să-nceapă iar un zid trântit în vis,
S-aștepte Ane bune de zidit
Și azime dospite-n paradis.

Un car celest să-î poarte spre zenit
Pe cei porniți în cruciade. Blând
Să cânte Pan, pe fluier răstignit,
Cu-ncreștinați păianjeni adăstând.

În lan să crească maci roșind poteci,
Goruni bolind la margine de crâng,
Izvorul sfânt să susure în veci...
Să-ntunecăm încet ca un colind.

PETRE CURTICĂPEANU

11 tabere de tineret pentru liceenii din județele Alba și Mureș, organizate de Arhiepiscopia Alba Iuliei în această vară

În lunile iulie, august și septembrie ale acestui an, Arhiepiscopia Ortodoxă de Alba Iulia, în parteneriat cu Consiliul Județean Alba, organizează 11 tabere de tineret pentru liceenii din cele două județe ale eparhiei: Alba și Mureș. Taberele se desfășoară la mănăstirile și așezămintele sociale ale Arhiepiscopiei, situate pe valea Sebeșului și în munții Apuseni: Oașa, Lupșa, Albac, Poiana Vadului, Muncel, Dumbrava, Aftaia, Strungari și Râmeț. Programele vor include participarea la slujbe, drumeții, foc de tabără, dar și discuții pe diferite teme, cum ar fi: spiritualitate, valoarea tineretului, bucuria creștină în lumea culorilor, rugăciunea și Biblia – drumuri către Dumnezeu, echilibrul spiritual al tinerilor într-o lume materializată. În aceste tabere pot participa tineri liceeni, precum și preoți parohi, împreună cu grupuri organizate din parohiile lor. Înscriserile se fac la „Centrul de misiune și tineret” al Arhiepiscopiei din Alba, situat în incinta complexului Catedralei Ortodoxe din Alba Iulia, și la numărul de telefon 0258/81.02.64.